

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, 1/2 an 5 cor., 1/4 an 10 cor., 1 an 20 cor.

Pentru ducerea la casă cu 80 bani pe lună mai mult

Pentru România:

1 lună 2 cor. 40 bani, 1/2 an 7 cor., 1/4 an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/4 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un fir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani a treia-oră 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 16.

Se prenumără la poște și librării.

În România

abonamentele se fac la Agenția de Publicitate Carol Schuller București, strada Șelari, 10.

Epistole nefrancate se refuza. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numeri singuratici la 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Tipografa”, societate pe acțiuni. — În Alba-Iulia la librăria Weiss Bernat „la loterie”.

TRIBUNA

Aripele șovinismului.

Boala modernă a maghiarismului, care acuprins întreaga societate maghiară, este șovinismul și grandomania. Această boală îi face pe Maghiari a croi cele mai absurde planuri pentru viitor și îi determină la fapte nebunesti.

Șovinismul a alcătuit în idee statul național maghiar, cu o singură națiune, cu națiunea maghiară. De aci își iau originea toate acele măsuri volnice, cari turbură liniștea și dezvoltarea pacifică a popoarelor nemaghiare ale acestei țări și cari toate au scopul a desnaționaliza pe popoarele acestea. El este izvorul celor mai detestabile porniri, sub jugul cărora gemem noi azi și care poate provoca mari pericole pentru patrie.

Grandomania, soră dulce cu șovinismul, îi face pe Maghiari semeți din cale afară, atribuindu-și lucruri, cari nu le compet. În privința aceasta ei ajung până la ridicol.

Șovinismul și grandomania îi face pe Unguri să se crează de cel mai puternic popor în monarhia habsburgică, care are să ducă rolul de conducător în viitorul monarhiei. Aceasta e motorul care-i îndeamnă să insiste, ca monarhul și dinastia se-și schimbe stabil rezidența din Viena la Pesta. Zilele acestea am văzut, că unele ziare au dat de nou expresie acestei dorințe, din incidentul ovațiunii nesocotite a lui Schönerer și a Pangermanilor din Austria, făcute dinastiei Hohenzollern.

Șovinismul și grandomania îi face pe compatrioții noștri a se gura de conducători și protectori ai popoarelor din Peninsula Balcanică, deși este știut că la popoarele balcanice toamă Maghiarii sunt cei mai impopulari și asupra merului și dezvoltării acestor popoare n'au nici o influență.

Tot de aci urmează, că Maghiarii se aventură până acolo, de-și atribue rol și importanță deosebită europeană.

Firea Maghiarului este foarte accesibilă pentru porniri șoviste și grandomane și așa se explică, că azi numai ca rare excepții se află câte un Maghiar, care se nu fie copleșit de aceste pătimări boale. Încolo șovinismul și grandomania a cuprins întreaga societate maghiară, devastând și nimicind sentimentele de loialitate și justetă față de drepturile altora.

Causa, că șovinismul și grandomania a luat o răspândire așa de mare

este a se căuta și în împrejurarea, că ele s'au propagat pe căi măiestrite.

Esempie în privința aceasta avem suficiente. Faptele trecutului, istoria, este adese-ori intervertită și prezentată în culori favorabile numai Maghiarilor. Eroi străini de Maghiari, dacă au luptat pentru Ungaria, sunt prezenți ca Unguri. Așa e spre pildă românul Huniade, croatul Zrinyi ș. a.

Un esemplu pregnant pentru propagarea pe cale măiestrită a semeției grandomane ne dă acum mai nou „Magyarország” de ieri, dela 21 Martie e.

La locul prim Bartha Mikós se ocupă cu agitația din Germania, pornită contra maghiarizării numelor de comune cu mișcarea din Dresda și Magdeburg, despre care am făcut pomenire în numărul de ieri.

Se înțelege, că articolul e scris în cel mai cras spirit șovinist, pornind din punctul de vedere, că în Ungaria totul e maghiar și numai maghiar.

„Forța maghiară a susținut această feară”, — zice Bartha. Agadar! sângele vărsat pentru patrie al popoarelor nemaghiare și jertfele aduse, nu numără nimic, ele sunt desconsiderate și nebagate în seamă.

Aceasta înseamnă propagarea pe căi forțate a șovinismului. Stând pe astfel de baze false, se înțelege că Bartha se dedă la afirmări, că în Ungaria: Szabó nu e Hermannstadt, Medgyes nu e Mediaș etc. Aici numai un nume corect poate exista, la orice comună și acesta trebuie să fie ungurească! Aceasta e partea șovinistă.

De altă parte Bartha se îngrijește ca și grandomania să-și afle nutrețul potrivit în esențele sale. El zice, că Nemții sunt îngâmfaiți și nerecunoscători. Da, nerecunoscători! Germania datorește mare recunoștință poporului maghiar, căci fără ajutorul lui ea ar fi și azi un stat neîncheag! Bartha relevă războiul franco-german dela 1870 și arătând, că contele Andrassy a abătut monarhia habsburgică dela o alianță cu Napoleon III. zice:

„Fără pășirea aceasta a politicianilor maghiari nu ar fi azi unitate germană, Germania nu ar fi stat puternic. Prusia ar fi în stăruie de rangul al patrulea și politicii europene s'ar da direcția din Paris, din tronul împărătesc al Bonapartilor”.

Ei, vedeți! Poporul maghiar a fost dător de ton la formațiunea politică și de state a Europei. Dela el a atârnat, ca spiritul latin-francez sau cel german să domineze în continentul nostru!

Să nu rideți, ci se vă gândiți, că pe astfel de căi și cu astfel de mijloace s'au întind tot mai mult aripele șovinismului și ale grandomaniei.

Sibiu, 22 Martie 1902.

În temniță. La pertractarea de Mercuri, 19 l. c. dela tribunalul din Cluj, finută pentru acumularea pedepsei redactorului nostru Baltes, i s'a dat această pedeapsă de doi ani temniță ordinară, calculându-se timpul din 25 Septembrie. de când a fost definit. Pedepsa în bani a rămas aceeași, de 4200 cor. Dl Baltes îndată după pertractare a fost internat în o celulă cu cinci criminali ordinari.

Șovinismul nesăfiabil poate fi mulțumit cu jertfa adusă!

Din dietă. Ieri s'a început în camera ungară desbaterea bugetului de comerț. Ministrul de resort Horváthy, imediat după ce a terminat referatul, a luat cuvântul și într'un scurt eseu, a declarat, că până-când se va orienta pe deplin în chestia tuturor problemelor ce cad în resortul său, nu se poate pronunța, primește însă răspunderea pentru realitatea bugetului.

Nou indemnity. De oare-ce desbaterile bugetare vor dura încă mult, guvernul ungar are de gând să ceară un nou indemnity de o lună.

Prim-ministrul Széll la Viena. După cum anunță „Bud. Napló”, prim-ministrul Széll pleacă azi la Viena, pe-aici împreună cu șeful guvernului austriac să se înțeleagă asupra convocării delegațiilor, a emiterii comisiunilor pentru stabilirea cuotei, și asupra unor puncte din tariful vamal autonom. Széll va petrece în Viena câteva zile.

Act salutar. Ministrul de interne a adresat tuturor municipiilor un circular, în care acestea sunt provocate să îndrumeze pe toți funcționarii administrativi însăreinați cu pedepsirea delictelor și prevaricărilor, ca la croirea pedepselor, să ia în considerare și împrejurările atenuante. Să fie o considerare la etatea, gradul de cultură, temperamentul delinvenților, precum și la împrejurările locale. Circularul acesta este foarte salutar. În zelul lor anume foarte mulți funcționari aplicau asupra bietului popor maxmul pedepselor pentru toate minciunile fără nici o considerare.

În anul 1866 dl T. Maiorescu, într-o operă magistrală, întreprinsese combaterea științifică a limbii literarelor din Austro-Ungaria. Argumentațiunile marelui nostru critic erau destul de puternice. Cu toate acestea au trecut ani de atunci, și dincolo de Carpați — în mare majoritate — se scrie și astăzi tot atât de rău. Unor astfel de reforme nu le-au fost de ajuns numai teoriile; le-a mai trebuit ceva: intervenirea oficialității.

De bună seamă comitetul „Asociațiunei” a înțeles acest lucru, când a hotărât unificarea limbii literare oficialmente în toate lucrările ce privesc „Asociațiunea”. E singurul mijloc de a obține rezultate trainice. „Asociațiunea”, cu numărătoarele ei secțiuni în toate părțile Transilvaniei și Ungariei, formând o adevărată Academie populară, dacă această reformă va prinde rădăcini în sinul ei, ea se va lăți încetul cu încetul și în lumea neoficială.

Ceea-ce teoria n'a putut face în curs de mai bine de un sfert de veac, practica va ieși să facă în câțiva ani.

Fără îndoială, această reformă e un moment sublim în istoria culturii Românilor transcarpațini.

I. A. Basarabescu.

rare. Foarte corect observă deci ministrul că astfel de proceduri draconice deșteaptă în popor cea mai mare ură și dușmănie față de oficiali. O cruțare a poporului, un tratament mai uman, mai suportabil într'adevăr este de dorit.

DIN BUCOVINA. Am anunțat la timpul său, că dl I. cav. de Volcinski unul dintre fruntașii luptătorilor naționali din Bucovina a abzis de mandatul de deputat, și pe lângă toată insistența amicilor sei politici, n'a vrut să revină asupra abziei sale. După-cum serie „Deșteptarea” din Cernăuți, pentru mandatul din curia proprietarilor mari și-a pus candidatura dl Dr. C. cav. de Onciul.

Autonomia catolică și biserica română unită.

(Urmare).

I. Profundă noastră stimă față cu demnitatea înaltă, pe care Eminența Ta o ocupă în biserica sfântă a lui Christos și considerațiunea, ce o avem față cu înalta persoană a Eminenței Voastre nu nepermite ca hotărîrea aceasta a noastră să o lăsăm nemotivată. Să ne permiți deci Eminența Voastră a atinge în cele următoare motivele, cari formează temeiul hotărîrii noastre.

1. Pontificele roman de glorioasă amintire, Piu IX. cu consentimentul preînalt al Regelui nostru apostolic, patronul suprem al bisericii catolice din Ungaria, prin Bula, care începe cu cuvintele „Ecclesiam Christi” de dto VI. Kal Decembris 1853. a instituit pe seama Românilor gr.-cat. din țările coroanei Sf. Stefan o provincie bisericească, constituită din patru diocese, anume provincia gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, a cărei părți constitutive sunt: Arhidiecea gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, dieceea gr.-cat. de Oradea-mare și dieceele de Gherla și Lugoj. În fruntea acestei provincii stă arhiepiscopul și metropolitul de Alba-Iulia și Făgăraș, care, fiind într'un organism format după prescripțiunile canonice ale bisericii grecești, împreună cu episcopii sei s'frangi, este supus imediat sf. scaun apostolic din Roma și neatințator de ori-ce altă autoritate bisericească. Această provincie, de împreună cu toate instituțiile și persoanele sale este esemtată de sub ori-ce fel de putere de drept sau jurisdicțiune bisericească pentru toate timpurile. A pristină Metropolitae Strigoniensis jurisdicțiunile în per-

petuum pariter esemptae sunt et liberatae.

Olerul și poporul provinciei gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș se alipește cu trup și suflet de această independență autonomă, garantată prin supremii factori bisericești și de stat. Această preoțime și acest popor nici pe un moment n'ar permite, ca prin organizarea autonomiei catolice din Ungaria să fie atinsă în ori-ce direcțiune, să se restrângă sau în ori-ce alt chip să se altereze independența acestei provincii și poziția ei specială (küddallása) de drept public bisericesc.

Această independență însă de fapt ar fi esențial atinsă și s'ar înfățișa altfel aloctuită decum este organismul canonic al bisericii noastre, îndată-ce s'ar face un organism autonom regnicolar unitar, fie și numai pentru afacerile bisericești externe de caracter lumesc. Acest organism proiectat împreună cu adunarea sa generală și cu comitetul seu central, fiind în preponderanță majoritate compus din prelați și mirenii de rit latin, ar avea în praxă o supremație asupra episcopilor provinciei gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș în afacerile de delibarat asupra membrilor ei. Astfel provincia gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, care de fapt și de drept a fost deja scoasă pentru toate timpurile de sub supremația bisericească și puterea prerogativă de ori-ce categorie a arhiepiscopului de Strigon, ar ajunge din nou sub supremația lui numai a acestui arhiepiscop, oi în urma pretensiunilor inexorabile ale principiului majorității ar ajunge și sub supremația reprezentanților celorlalte diocese catolice de rit latin din patrie, ceea-ce ar fi în directă opoziție cu dispozițiile amintite mai sus ale locțiitorului lui Christos.

2. Articolul de lege XXXIX. din 1868, a înarticolat în lege ridicarea la rang de arhiepiscopie a episcopiei gr.-cat. de Făgăraș sub titlul „Metropolia gr.-cat. de A.-Iulia”, nu mai puțin și episcopii de Lugoj și Gherla, ridicate pe seama gr.-catoliceilor; ear' cerul de competență și putere, care compete acestei metropolii, nu se poate lua în alt înțeles, decât în acela hotărît de amintita bulă papală.

De altă parte în înțelesul §-lui 14 al art. de lege XLIII. din 1868 toate cele legi ardeleni, cari asigură libertatea exercițiului religiunii confesiunilor, bisericeilor și autorităților bisericești recepte de pe teritoriul Ardealului și părțile așa numite adnexe, egalitatea, relațiunile dintre ele și cerul lor de competență, nu numai s'au susținut nealterate, ci tot-

serior. Atunci dl T. M. Stoenescu s'a grăbit să se degajeze și a publicat în revista d-sale că toate răspunderea încumbă lui Caion pe care l'a și suspendat din demnitatea de prim-redactor al revistei.

Car' lagitate dlui Stoenescu l'a revoltat pe dl Macedonsky, care s'a grăbit să l'a sub protecția sa pe curajosul critic.

Și timp de două luni prin presă, la Ateneu și în localuri publice dl Caragiale era sfâșiat...

Cartea lui Keményi exista! Plagiatorul era probat!

S'au găsit de sigur mulți cari au crezut că afirmările detractorilor erau întemeiate și se aștepta cu nerăbdare judecarea procesului.

Toată lumea se întreba:

— Vorba e, la jurați o să presinte cartea?

— Mă rog, există cartea? Când, în locul „Forței Morale”, ne pomenim că apăru „Rodica”, o altă revistă literară, aceasta cu dl Caion nu prim-redactor, ci ehiar director.

Și, într'un articol semnat de faimosul Caion, acesta spune că într'adevăr nu există nici un autor dramatic Stefan Keményi și nici o piesă „Nenorocul” după care s'fi plagiat Caragiale. Ei, atunci? Aci este partea întere-

FOIȚA „TRIBUNEI”.

O reformă.

„Epoca” dela 7/20 Martie scrie în un articol de fond referitor la reforma limbii, următoarele:

O veste, menită să umple de bucurie inima tuturor Românilor: comitetul central al „Asociațiunii pentru cultura și literatura Românilor din Transilvania și Ungaria”, în gedința s'a dela 19 Febr. a însărcinat secțiunea sa literară cu elaborarea unui proiect de unificare a limbii literare cu limba scrisă în regatul României. — Aflăm că în acest scop mai mulți din bărbații noștri competenți vor fi consultați pentru punerea în practică a acestui plan.

Această reformă va însemna o eră nouă în cultura fraților noștri de acolo și generațiunile viitoare vor păstra o vie recunoștință acolora, cari prevăzând calea adevărată a culturii naționale, doresc să rupă cu spiritul unilateral și exclusivist din trecut.

Să știe, că Românii din Austro-Ungaria, sub influența limbilor germană și maghiară, și-au făcut o limbă literară sui generis, artificială, care e absolut neînțeleasă pentru noi, născuți și crescuți în România liberă. De câte ori nu trebuie să alergăm la pretenia vre-unui Ardelean, spre a ne lămuri un apel,

o publicație, ce ne vine de dincolo de munți?

Cine dintre noi ar pute să spună ce înseamnă cuvinte, ca: conclus, a transpune, a repăși, a conturba; sau expresiuni, ca: purtător de matricolă, magistratul l'a provocat (— somat) etc. Și ceea-ce e în adevărat ciudat, e că frații noștri, scriind astfel de galimatias, își închipuiesc, că scriu românește. Se cuvine deci toată lauda comitetului „Asociațiunii” pentru curajul acestei mărețe inițiative. Era și timpul să înceteze această intolerabilă stare de lucruri, căci ea înseamnă perpetuarea în sinul națiunii a două curente de cultură absolut deosebite, care ar fi fost o barieră pusă în vezi între frații de același sânge, de o miie de ori mai puternică decât munții și riurile.

Sunt ușor de prevăzut greutățile, pe care le va întâmpina această reformă. Un rău învâ, când se învechește, nu poate fi alungat într'o singură zi. Adevărul, fie el cât de evident, are nevoie de timp; căci deprinderea e a doua natură și natura cu greu se schimbă. Același lucru s'a întâmplat și cu ortografia...

Cine mai scrie azi în Transilvania: „tiapu (jap), musica (mugă)?”

Dar' câtă cerneală a trebuit să curgă spre a face să triumfe fonetismul în scriere?

odată au fost estinse și asupra bisericei gr.-cat. Dintre legile, la cari se face aici provocare, merită deosebită atențiune, »aprobarea constituției regni Transilvaniae, pars. I. tit. VIII. și art. de lege LV. din 1791. În acest chip înfașă legislativa țării a asigurat prin legi fundamentale independența autonomă a acestei provincii bisericești.

3. Independența aceasta autonomă a provinciei bisericești a fost regulată în cele două sinoade ținute la 1872 și 1882. Hotărârile sinoadelor acestora au fost aprobate de sf. scaun apostolic al Romei. Ideea fundamentală a acestor două sinoade provinciale a fost, că provincia bisericească gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș cu diocesele sale sufragane, atîrnă în comun, exclusiv și nemijlocit numai de sf. scaun apostolic al Romei și că nici o biserică, fie din patrie fie străină, nu are rezervat asupra ei nici un fel de jurisdicțiune bisericească. (Va urma).

Tubilenl episcopului Pavel.

Ieri s'au împlinit cincizeci de ani dela sfîrșirea într-o preot a Escelenței Sale episcopului Michail Pavel. Din acest incident — după cum am amintit, clerul gr.-catolic a avut intențiunea să aranjeze o strălucită serbare jubilară, care însă la dorința generosului prelat nu s'a făcut. Cu atât mai mare a fost bucuria în toate inimile românești și toți Românii fără deosebire își îndreptau gândul spre cer, implorînd grația divină asupra aceluia, care viața sa întreagă a luptat și jertfit pentru binele bisericești și a națiunii române. Ne alăturăm și noi la urările comune și dorim ca bunul Dumnezeu să lungească viața generosului prelat Pavel spre binele bisericești și a poporului, în a cărui serviciu și-a angajat toate forțele nobile ale sufletului.

»Unirea« din Blaj sorie între altele următoarele despre activitatea Episcopului Pavel:

»Teren mai larg de muncă i se deschide însă la anul 1860, când Episcopul Gherlei printr-o fericită inspirațiune îl trimite din vicar episcopesc în Maramurș.

Avântul de deșteptare ce se pornise tocmai pe atunci printre Români din alte părți, nu întârzie a se stîrni cu aceeași însuflețire și printre urmașii lui Dragoș. În fruntea mișcării salutare la locurile cele dintâi se găsește pretutindenea vicariul, nici un act public nu se întreprinde pentru apărarea drepturilor, pentru afirmarea și valorarea elementului românesc, și nici un pas nu

se face spre înaintare, unde el se nu aibă aleasă parte de conducător.

În însemnata operă de dismembrare a bisericilor românești de episcopia Muncaciului se lăsase o stîrbire, ba trebuie să zicem o rană deschisă, adăncă simțită îndeosebi de Românii din Maramurș, întru-cît chiar în Sighet, la centrul comitatului, ei rămăseră și pe mai departe sub ocărmuirea hierarhiei rutene. Pentru vindicarea acestei rane, pentru ștergerea acestei umiliri, vicarul Pavel spriginit cu căldură de cler și de frunții poporului, după eforturile cele mai mari, după repețite stăruiri și alergări pe la Budapesta și Viena, ba chiar și până la Roma, avut-au mîngăierea de a duce lupta la bun sfîrșit. Astfel încât, dacă astăzi Românii se mîndresc cu scaun vicarial, cu biserică, școală și case parohiale proprii în Sighet, mîndria lor la locul întăiu pe veci va rămâne legată de numele celui mai popular vicar ce l-au avut ei în persoana lui Mihail Pavel.

După doisprezece ani, ca vicar, și după douăzeci ca preot — ani de muncă neîntreruptă pentru înflorirea așezămintelor sacre și culturale românești puse sub ocrotirea bisericești, după eforturile încordate ce le-a desfășurat cu deosebire spre binele poporului român din Maramurș, — îndoita grație regească și pontificie la anul 1872, spre bucuria clerului și a poporului, îl înalță la demnitatea de episcop, mai întăiu pe scaunul din Gherla, și apoi în scurtă vreme pe cel dela Oradea-Mare.

Misiunea episcopescă deja în sine însăși destul de grea, episcopul Pavel, ca și ceilalți arhiepiscopi români, are a o îndeplini între cele mai mari dificultăți. Drepturile bisericești noastre espuse mereu la încercare, soarta materială a clerului în general aproape insuportabilă, suferințele sfîșietoare ale vedurilor și orfanilor de preoți, sărăcia universală a bisericilor și școalelor peste tot avasate mai numai la sprigul poporului, amărît și al sub povara sarcinilor de tot felul; apoi paralel cu acestea, situația politică schimbată și deosebită de vremile în cari arhiepiscopii nostri erau conducători ai națiunii chiar și pe terenul »gomotos al politicii militante: toate acestea, pe de o parte zilnic umplu inima episcopului cu nouă și nouă îngrijiri și amărăciuni, iar pe de alta îi impun observarea unei tactice pline de extreme circumspecțiuni la aflarea și ținerea căilor de mijloc.

Ei bine, episcopul Pavel în conștiința acestor datorințe și a atîtor dificultăți totdeauna s'a aflat la locul său de neadurmită sentinelă a drepturilor bisericești și respective provinciei noastre metropolitane. Astfel bună-oară, scurte, după temperamentul firii sale, dar mari și înalțătoare i-au fost cuvintele, prin cari în memorabila conferință episcopescă dela Blaj din vara anului 1897, încuraja pe cei mai tineri la luptă justă și legală pentru apărarea acelor drept-

turi sacre și altcum bine determinate. Și de atunci dînsul umăr la umăr a pus în bună înțelegere cu frații de ai sei, pentru susținerea acestei apărări la toată ocaziunea și în tot locul potrivit. Iar mai înainte de aceea, în împrejurări asemenea de grea încercare, ca să mai pomenim repețind cu plăcere un singur fapt, s'a arătat hotărît mai virtuos a se pogori și dela înălțimea unde era, decât a-și da învoirea la nouă înălțare cu abatere dela usul unui drept tradițional al bisericești noastre. Și faptul acesta, înălțare va rămâne pentru el în istoria așezămintelor noastre străbune.

În ale ocărmuirii diocesane, susținînd bunele orînduiri moștenite dela înaintașii sei, îndreptînd cele de îndreptat, sau punînd mîna la reforme reclamate de mersul vremurilor, străduindu-se a nu pierde din vedere, că toate acestea rezultate temeinice numai atunci se pot obține, când rigoarea mereu stă însoțită de spiritul blîndețelor.

Binecuvîntată este și va rămîne pomenirea acelor arhiepiscopi și fii ai bisericești, cari cu agonisala ostenețelor lor au ușurat în sinul națiunii noastre împlinirea misiunii dumnezeiești pentru învătarea tuturor neamurilor pămîntului. În această privință cu deosebire, adevărat pe terenul bineficenței publice, episcopul Pavel s'a dovedit pe sine de neîntrecut și fără de păreche mai ales între înaintașii sei.

În chestia congresului internațional studentesc.

Ziarele din București, între cari amintim »Universul« și »Cronica« au următoarele informații cu privire la chestia studenției noastre:

Am anunțat că dl Vișoi, președintele asociației studențești din România, a plecat la Roma spre a se înțelege cu studenții italieni asupra congresului internațional studentesc, ce se va ține la Pesta.

În drumul său spre Roma, dl Vișoi s'a oprit la Budapesta, unde a avut o întrevedere cu Vécsey, rectorul universității din localitate, și cu capii studenției românești.

Dl Vécsey a declarat dlui Vișoi că va înceta cu desăvîrșire să silească pe studenții români de a participa la congres împreună cu studenții maghiari.

Studenții români au spus însă dlui Vișoi că colegii lor unguri fac toate demersurile spre a pute avea alături de ei la congres pe Români.

Tinerii Unguri nu se pot împăca cu declarația studenților români, că se vor obține dela congres, de nu vor fi lăsați să se prezente ca emancipați de studențimea maghiară.

Dl Vișoi a mai aflat dela conșanționali săi din Pesta, următoarea știre gravă:

Ministrul maghiar Wlassics a cerut metropolitului român Ioan Mețianu să determine pe studenții români spre a participa alături cu cei unguri la congresul din Pesta.

La cas de nu vor purcede în felul acesta ministrul maghiar va interveni pe lângă guvernul regal român să înceteze cu subvenționarea studenților români din Ungaria.

Așa sună informațiile ziarelor din România.

Nu știu întru-cît ele sînt adevărate, dar cea din urmă, cu subvenționarea studenților nostri din partea României e de tot falsă, neexistînd nici un student român dela noi subvenționat de dincolo.

Din Budapesta corespondentul nostru ne comunică următoarele:

— 19 Martie c.

Cei trei tineri citați la rectorul, anume d-nii Goga, Moisil și Lupăș au fost interogați de secretarul rectorului Dr. Margitey. Interogatorul a durat la fiecare cîteva ore. Tinerii au fost întrebați de diferite lucruri agitatorice etc. presupunîndu-se, că ar sta în legătură cu »Tribuna«, și ar fi scris articoli politici în ziarul d-voastră. După-cum aud despre dl Goga se susține la rectorat că el ar fi autorul articolului, intitulat »Din cercurile universitare«, publicat în nrul dela 14/27 Februarie c. ceea-ce eu nu știu, dar nu cred, bine știind, că nici unul din acești tineri nu se ocupă cu politica sau cu agitații.

După cum am aflat, Sămbătă în 22 l. c. s'a va decide în cauză în plenul senatului universitar.

Totodată vă fac cunoscut, că pentru articolul amintit mai sus, »Tribunei« se întentează proces de presă. Aici se vorbește, că procesul s'a face la ordin mai înalt.

Referitor la presupunerea, comunicată de corespondentul nostru, că dl Goga ar fi autorul articolului amintit, declarăm, că articolul »Din cercurile universitare«, dela 14/27 Febr. c. nu e scris nici de dl Goga, nici de alt student din Budapesta, ci de un student român dela o universitate din Germania. Numele acestuia îl vom comunica îndată ce vom avea autorizarea.

Revista esternă.

Francia și Rusia.

Millaud a cerut în ședința senatului francez, ca ministrul de esterne să se pronunțe cu privire la alianța franco-rusă. Delocassé constată omogenitatea simțimentelor și intereselor celor două țări. Declară, că convenția anglo-japoneză nu conține nimic, ce ar pute da ansă la suspiciuni. Și Francia e pentru independența Chinei.

O asemenea declarație s'a făcut și din partea Rusiei.

În Paris se privesc aceste enunțăriuni ca o admonițiune la adresa Angliei și Japoniei, ca să nu încerce vre o schimbare a statutului quo în Asia-estică. Totodată se scoate la iveală împrejurarea, că e primul caz, în care convenția franco-rusă se estinde în mod oficial și asupra Asiei-ostice.

Spania.

Programul cabinetului celui nou conține următoarele puncte: Camerele vor fi convocate pe 1 Aprilie. Proiectul de lege despre banca Spaniei va fi de nou luat în desbatere. Se va înființa un departament al muncii. Legea dării de consum va fi modificată, administrația decentralizată. Numărul episcopilor va fi redus dela 53 la 49, în privința congregațiilor religioase se va face o anchetă. Libertatea conștiinței va fi garantată.

Știri mărunte.

Poarta a adresat reprezentanților ei de pe lângă puteri o circulară, prin care îi îndrumă să ceară în privința chestiei macedonene intervenția puterilor pe lângă cabinetul bulgar.

Offerind majoritatea sculptei ori-ce satisfacție, cabinetul și-a retras dimisia.

Cronica zilei.

Sibiu, 22 Martie n. 1902

»Tribuna Literară«, adăosă ca supliment la numărul nostru de azi, are următorul sumar: O steluță, presie de Alex. Aciu. — Marele scriitor, — local de Marg. Moldov. (Va urma). — Lăutarul Brăilei. (Din »Cronica«), de Fantazist. — Cronica artistică, de Smara. — Bradul și palmul. (Urmare și fine), trad. de I. P. Reteganul. — Femeile și chestiunea păcii — Felurimi. — Sfaturi practice. — Glume.

Regina Elisabeta la Neuwied. În urma știrilor îngrijitoare despre sănătatea principesei de Wied, mama reginei României, M. Sa regina a plecat Joi seara la Neuwied, cu trenul de Vêroiorova.

Oaspeți la curtea din București. A. S. R. Principele Frederic de Hohenzollern, fratele principelui Ferdinand, moștenitorul tronului României, a sosit ieri, Vineri în țeară cu Augusta sa soție.

Principele Frederic va merge împreună cu principii moștenitori ai României la Londra spre a asista la ceremonia încoronării regelui Eduard al VII-lea.

În timpul șederii în țeară, principele Frederic și princesa vor vizita diferitele localități între cari Sinaia, Curtea-de-Argeș, Constanța, etc.

La fondul de 20 bani, întemeiat de »Reuniunea sodalilor nostri« pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare pe seama meseriașilor români din Sibiu, au mai contribuit următorii: Albert Müller, Titus Hecht, Moritz Koch, Aurel Miha, Arcadie Dimitroviici, Emanuel Protici, Terentin Murășanu, Teodor Suci, d-na Margareta Moldovan, Toader Calăgăru, Irimie Săracu, B. Baiut, T. L. M. P. M., Pavel Cotoș, Victor Tordășianu, dela fiecare câte 20 bani; Ioan Trifan, sodal pantofar, 2 cor. și Dr. Vasile Dan, adv. 1 cor.

Necrolog. Subscriții cu inimă înfrîntă de durere aducem la cunoștința tuturor rudenilor, amicilor și cunoscu-

ților că prea iubitul tată, frate, »oicu« tată bătrîn, unchiu și cumnat Nicolae Mărincaș, preot gr.-cat. în Săcuieu, proprietar și membru în comitetul de revizuire la banca »Vlădeasa«, după grele suferințe a trecut la cele eterne Mercuri în 19 Martie la 7 o'clock p. m. în etate de 70 ani și al 50-lea an al profeției sale. Înmoștarea neuitatului defunct s'a făcut azi Sămbătă în 22 Martie st. n. la 2 ore p. m. în biserica gr.-cat. din Săcuieu. Vîd. Carolina Bologna n. Mărincaș. Veronica Porțiu n. Mărincaș, Mihail Mărincaș, cassar la »Vlădeasa« ca fii. Ignatiu Suru, paroh gr.-cat. ca frate, precum și alte numeroase rudenii.

— Subscriții cu durere anunță că mult iubitul tată Ioan Andreescu, friseur și proprietar în Orăștie după un morbo greu a răposat la 21 Martie, st. n. în etate de 66 ani. Înmoștarea va fi Duminecă la 8 dim. ore în grădina familiară din Dîncuș-mic. Ioan Andreescu ca unie fiu și Maria Andreescu ca noră.

Dela oficiul postal ni-se comunică, că pentru evitarea neplăcerilor ce mereu s'ivesc în urma cărților postale vechi, cu marca de 4 bani, să atrage atenția publicului pentru complectarea marcei cu una de un ban.

Palmă mortală. În gimnaziul din strada Barcsy din Budapesta s'a înțelmat că doi studenți covantani s'au certat. Cearta a degenerat în bătaie. Studentul Humayer a dat lui Kohn o palmă atât de sibiatică, încât Kohn a căzut pe spate, crepîndu-i se craniul. Imediat a fost transportat la spital și l-au operat, dar fără succes. Kohn a murit a doua zi.

Miscarea antisemită în Austria. Între diferitele întruniri electorale ținute zilele acestea în Viena în vederea alegerilor, ce s'au săvîrșit în capitala Austriei, merită a fi relevată adunarea de femei ținută la 13 Martie st. n. în sala Domansky (Prater) sub președinția d-nei Iunghofer.

După președintă a luat cuvîntul d-na Ruzizke, care a invitat pe miile de femei, ce erau acolo adunate, de-a egita din toată inima pentru candidații antisemiți și de a duce laibîndă cauza creștină.

Au luat cuvîntul și primarul Dr. Lueger, precum și consilierul Oppenberger.

Femeile creștine din Viena constituite în alianță, sînt cele mai entusiaste aderente ale partidului social-creștin.

Romanul nostru. Luni vom începe publicarea interesantului roman — anunțat deja — »Demonul«. Traducerea este după autorul englez W. K. Clifford. Sperăm că acest roman va procura multe momente plăcute cititorilor noastre.

Biblioteca Academiei Române. Mișcarea în luna lui Februarie 1902. Consultarea cărților tipărite: 1898 vol. cerute cu buletine de 498 cetitori; 49 volume împrumutate acasă la 9 cetitori; 1693 volume aflătoare în sala de lucru; 35 reviste române și 47 străine. Manuscrise și documente: manuscrise consultate 94; documente 2106. Sporirea: 1. Conform legii dela 1 Aprilie 1885 volume 145, numeri de reviste române 138. În dar s'au schimbat volume 129, cărți 1, volum. manuscr. 3, documente 2047.

3. Cumpărate vol. 10, rev. str. 89. În total vol. 284, nr. de reviste 138 rom. 89 str. charte 1, manuscr. 3, documente 204.

Îngrijirea Tarului. Mișcările și multele protestări ale lucrătorilor, încep a avea răsunet. La dorința Tarului s'a constituit o comisiune, sub președinția secretarului general al ministrului de interne, contele Durnovo, pentru compilarea unor legi speciale de protejarea lucrătorilor din fabrici contra accidentelor, precum și regularea plății lor. Unele ziare liberale salută inițiativa împăratului ca un mare pas pe calea reformelor sociale.

Saracii Londrei și încoronarea. Regele Eduard al VII-lea și-a exprimat dorința, ca cu ocazia încoronării sale să fie ospătați cei 500.000 de săraci din Londra. Cheltuielile necesare pentru aceasta se ridică la 30.000 de funți sterlingi.

Preot destituit. Un anihilat comunal din Praga a decis în unanimitate destituirea preotului Dr. Wratny, profesor la școala centrală ceah de fete, din cauză că a criticat de pe catedră faptul, că primăria a trimis o delegațiune la Paris ca să ia parte la centenarul lui Victor Hugo. Preotul Wratny a calificat de infamă această delegațiune, de oare-ce Victor Hugo a fost un mare revoluționar.

Studenții germani nu merg la Paris. Din Berlin vine știrea, că studenții germani au abstat dela planul excursiei la Paris — din cauze politice. Studenții din Lipsa vor reprezenta »Hoții« de Schiller numai în Cologne, Hamburg, Antwerpen și Utrecht.

Dl Caion a inventat fabula ca s'îl demaște pe Caragiale, dl Caion a făcut plagiatul cu Kamény ca s'îl poată arăta, că dl Caragiale nu a copiat, ci s'a inspirat dela drama »Puterea întunecului« a lui Tolstoi...

Da, așa spune Caion acum când nu-l mai despart decât douăzeci și patru de ore de judecarea procesului.

Mă rog, ce însemnează aceasta? Insulți luni de zile pe un fruntaș al literaturii în modul cel mai nedemn pentru-ca la urmă s'îl spuie că ai făcut o farsă? Ce farsă?

Farsele presupun mai întăiu spirit și spiritul nu este injurios, insultător.

Farsa nu se prelungește la infinit cu articole incalificabile.

Farsa se face astfel ca fiecare să vadă că este o farsă, ca să nu rămăie nici o umbră de îndoială asupra caracterului ei.

Știi farsele pe cari dl Hasdeu le a făcut Convorbirilor Literare?

Vă aduceți aminte de farsa pe care a făcut-o Anton Bacalbașa d-nului Hasdeu?

Aceasta este farsa cu care s'ar asemăna acea a lui Caion, dacă ea ar fi fost făcută ca farsă.

Anton Bacalbașa a anunțat prin Adevărul Literar, că în numărul ce trebuia să apară Dumineca următoare va publica un plagiat al dlui Hasdeu.

Ilustrul istoric, nebănuind că este vorba de o farsă și revoltat că putea să i-se aducă o asemenea acușăție, s'a grăbit să trimească lui »Anton Bacalbașa« o scrisoare prin care îi declară că așteaptă cu nerăbdare »Adevărul de Du-

minecă«. Această scrisoare a făcut marele succes al farsei când apărînd Duminecă »Adevărul«, s'a văzut că se puneau pe două coloane pasajii din »Sic cogito« și pasajii dintr-o broșură a lui Moralescu.

Farsa era reușită și intenția autorului de a face o farsă și numai o farsă evidentă. A ris chiar și dl Hasdeu.

Aceasta este cazul dlui Caion? Fără îndoială că nu. Dl Caion și susținătorii d-sale au făcut tot posibilul să treacă drept fundată acușăția că dl Caragiale a plagiat piesa »Năpasta« după »Nenorocul« de Istvan Kemény.

Apoi este permis să se insulte și să se calomnieze astfel un fruntaș al literaturii noastre, atât de săracă în scriitori de reală valoare? Este permis ca primul venit să poată insulta pe cei cari au dreptul la recunoștința tuturor Românilor?

Ne am obișnuit să considerăm proprietatea literară, munca intelectuală ca ceva fără absolut nici o valoare. Credem că a spune unui băcan că cântărește strîmb, sau unui cărcămar că vinde băuturi falșificate sînt calomnii pe cari trebuie să le pedepsim, dar a spune unui literat că a plagiat, aceasta nu prezintă nici o gravitate.

Literații nu au dreptul să fie susceptibili și nici nu au o onoare de apărât...

Ar fi timpul ca și onoarea literaturii să fie apreciată, cel puțin ca onoarea băcanului.

Din »Cronica«.

Idealist.

„Albina”, institutul de credit și economii din loc „la-a” ținut azi adunarea generală. S'au aprobat conturile anuale și în direcțiune a fost reales dl *Iancu Meșianu*, ear' ca membru nou dl *Dr. Elie Beu*.

Studentii ruși impușcați. „Daily Express” dă știre, că la Moscova ar fi fost impușcați 15 studenți și 1000 lucrători au fost trimiși în minele din Siberia. Prea grozav ar fi să fie adevărat.

Greve. O știre din *Rovigo* anunță, că în provincia *Polesine* greva țăranelor se întinde și ia un caracter acut. Mai mulți proprietari părăsesc cultivarea pământurilor.

— În *Baia-Blanca* (Argentina) au izbucnit acolo desordini foarte grave, din cauza grevei. Polițiștii au luat la împușcături pe greviști. Sânt mai mulți morți și răniți.

Beția la copii. Despre copii, cari cercețază *Kludedovul* din *Mezberény* se scrie, că vin la școală totdeauna beți. În comună a fost un cules foarte bun de vii și părinții nu mai dau copiilor apă de beut, ci numai vin. Această poveste, că părinții lor le dau acoasă câte 4-5 pahare de vin în fiecare zi. La școală își aduc gustare pâne muiată în rachiu. Până unde poate ajunge nepriceperea!

Manoliu condamnat la deportare. Un ziar din *New-York* scrie, că *Manoliu* și iubita lui au fost duși înaintea tribunalului de acolo. Se zice, că *Manoliu* ar fi fost condamnat de către tribunalul american la deportare pe o insulă. (Mult crezământ nu se prea dă acestei știri)

Printii siamezi și ofițeri francezi la esariciile cavaleriei italiene. În 19 c. au sosit la *Roma* frații principii de *Siam*, *Croven* și *Ghrit*, cu o suită numeroasă. Dinții vor visita pe regele Italiei. Azi au asistat la esariciile cavaleriei la *Tordinquinto*, unde regele invitase misiunea de ofițeri francezi veniți în Italia ca să studieze organizarea școalei lor de cavalerie italiene.

Marea mulțime de aristocrați, ce se afla acolo, a făcut demonstrații calduroase suveranilor și ofițerilor francezi.

Spionajul dela Varșovia. După o știre pozitivă, colonelul *Grimm* nu a fost încă impușcat. A fost condamnat la moarte prin glonț, dar nu s'a putut executa sentința, nefiind încă aprobată de țară. La ordinul ministerului de război *Grimm* a fost transportat la *Petersburg*, unde a fost strict interogată în prezența ministrului și a șefului de stat major. În decursul interogatoriului, s'au făcut agravațiuni înșinușii la adresa câtorva generali. Din cauza aceasta s'au făcut acum o severă cercetare disciplinară. Se spune, că câțiva complici ai lui *Grimm* vor fi deportați pe 30 ani la Siberia, ear' pedeapsa lui *Grimm* se va schimba în închisoare celulară pe viață.

Colera. „Correspondenz Bureau” are o depeșă oficială, care spune că dela 14 până la 17 Martie curent, st. n. au fost la *Meca* 141 de morți de colera, la *Djeddah* 21, ear la *Medina* șase.

Esilările în Turcia. „*Berliner Tagblatt*” are din *Constantinopol* o știre în care se anunță, că alături noapte a plecat de acolo un vapor cu 300 de esilați printre care se aflau mai mulți demnitari și ofițeri. Generalul *Osman pașă*, reîntors în patrie, din cauza unei false telegramă a unui prieten al său, a fost condamnat la moarte. Prietul moștenitor, *Reschad Effendi*, e grav bolnav.

Printul Mirko, precum scriu foile din *Roma* — se va stabili după căsătorie în Italia și probabil va intra în armata italiană.

Tisza Kálmán în agonie. Ziarele primite după prânz aduc știrea, că *Tisza Kálmán* este în agonie. Apărinderea de plumburi urmată după influență, cu complicație — a adus bolnavul în stadiu critic. Medicii nu mai sperază mântuirea lui.

Omor. În apropiere de *S. Ivan* (comit Bistrița-Năsăud) a fost aflat sub o cruce un țăran român din comuna aceasta. S'a constatat, că el a fost ucis cu un topor de unul, care trăia în nelegiuire cu nevasta celui omorât.

La universitatea din *Cernăuți* sânt înscriși 297 Germani, 125 Români, 56 Poloni, 45 Ruteni și 20 de altă naționalitate. Ca Germani sânt socotiți și Jidani.

Schimbare de garnisoană. În 3 Aprilie n. va pleca batal. 4 al reg. 31 din Sibiul și va merge la *Alba-Iulia*. Tot în ziua aceea pleacă celelalte trei batalioane din *Plevlie* (Bosnia) venind al doilea batalion la Sibiul, unul cu statul major la *Alba-Iulia* și unul la *Orștie*.

Numărul Jidovilor de pe pământ e de vre-o 11 milioane. Din aceștia sânt: în Europa nouă milioane, în Asia și America câte 900.000, în Africa 670.000 și în Australia 20.000. În Rusia sânt la 5 milioane, în *Austro-Ungaria* aproape două milioane, în *Turcia* 350.000, în *România* 300.000, *Francia* 200.000, *Anglia*

150.000, *Italia* 45.000, *Holanda* și *Belgia* 10.000.

De ale învățătorilor. A apărut nr. 6 din „*Foata școlastică*” dela *Blaj* Cuprinsul: Jubileul episcopului *Pavel*. — Elementul național în educație. — Nr. 4, lecție practică. — Lucrurile de primăvară în grădina de pomi. — *Corresp. Bibl.*, diverse.

— *Revista învățătorilor și învățătoarelor* din *România*, nr. 9. Din bogatul cuprins al acestui număr comuni căm următorii articoli: Școala dela sat, Natura morală a copilului, Timizii și timiditatea, Din metodică religioasă, Valoarea portretelor, Învățătorul (poesie). Sentimentele etc. etc. Redacția acestei reviste aduce la cunoștință, că pentru învățătorii din *Transilvania*, *Bănat* și *Ungaria* reduce taxa de abonament la 4 lei pe an numai în dorința de-a strânge cât mai mult legăturile sufletești, ce trebuie să ne unească pe toți de peste tot.

E îndeobște cunoscut, că morburile reumatice și-au aflat leacul cel mai bun în alifia lui *Zoltan*, care vindecă și pe cel mai încăpăținat reumatism în câteva zile, ceea-ce se poate dovedi cu numărate scrisori de mulțumită. Sticla a 2 cor. se capătă în farmacia lui *B. Zoltan* din *Budapesta* și *I. C. Müller* în *Sibiul*.

Circulația la granițele *Transilvaniei*. Circulația de persoane la cele trei puncte dela frontiera *Transilvaniei* și *României* (*Ciuc-Ghimeș*, *Predeal*, *Turnu-Roșu*) a fost în luna *Ianuarie*, precum urmează: Prin *Ghimeș* au trecut 644, *Predeal* 9024, *Turnu-Roșu* 3480 persoane, la olaltă 13148. Pe *Ghimeș* se vin 490%, *Predeal* 68.62%, *Turnu-Roșu* 26.47. În *Ghimeș* se vin pe zi 21 pasageri, ear' pe fiecare tren din cele 4, ce trec pe acolo: 5 pasageri. În *Predeal* se vin zilnic 291 pasageri și pe fiecare tren (vin 8) 36 pasageri. La *Turnu-Roșu* trec zilnic 112 pasageri, așa că pe fiecare tren (din cele 2) se vin 56 pasageri.

Avis. Se atrage atențiunea asupra inseratului, de pe pag. a IV a harniceii parfumerii *Meltzer* din *Sibiul*.

Pentru stimatele doamne și d-șoare. Cel mai plăcut și mai modern mijloc pentru frumusețe e *Crema-Margit*, lăptă pretutindenea, pentru că e alifia cea mai perfectă nesticăcioasă, liberă de unsoare și de o eficacitate surprinzătoare. Amănunte în inseratul de azi al farmacistului *Kelemen de Földes*, *Arad*.

12895 scrisori de mulțumită și recunoștință dovedesc, că *flusdul Elsa* al lui *Feller* ajută în mod miraculos și vindecă iute și sigur cele mai multe boale, cum sânt tuse, influența, friguri, reumă, podagră, dureri de cap, pipi, stomac, sgârciuri, lipsă de apetit, dureri de ochi, înțepenirea mânilor și a picioarelor etc. La expozițiile din *Paris*, *Berlin*, *Londra*, *Roma* și *Nizza* a fost distins cu medalia de aur. 12 sticle cu 5 cor. se trimit franco prin unicul preparator *Eugen V. Feller*, *Stubița*, strada bisericiei (com. *Zagreb*). Dela nici o familie se nu lipsească acest medicament, mai bun ca ori-ce altul, căci din casa celui-ce l'a folosit odată nu mai lipsește.

Dare de seamă și mulțumită publică. La producțiunea elevilor dela școala reuniunii din *Abud* din 18 Decembrie au contribuit pentru pomul de Crăciun următorii:

D-na Ana Filip, dl Dr. *Laurențiu Pop* câte 10 coroane; dl *Mihail Cirlea* 5 coroane; *Iosif Draia*, *Ida Faur*, *Zaharie Pușcariu*, *Aureliu Dancu*, *Dr. Alexandru Borza*, *Candiu David*, *Samuil David*, câte 4 coroane; *Terențiu Jurchescu*, *N. N. Neti Furdul*, *Sofia Bucegan*, *Leitița Albani*, câte 3 coroane; *Vasilie Basiota*, *Lucreția Adamovici*, *Alexandru Furdul*, *Lina Ietter*, *Sofia Pop*, *Nicolae Pop*, *Nicolae Lobonțiu*, *Ana Lobonțiu*, *Florentina Ternoavean*, *Florentina Șulășiu*, *Amalia Stoica*, *Dr. George David*, *Iuliu Mușiu*, *Margareta Balta*, *Maria Cioara*, *Elena Telegușiu*, *Ioan Sima*, *Petru Macaveiu*, *Iosif Gomboș*, *Antonete Fodor*, *Luiza Făgărășan*, câte 2 coroane; *Mateu Nicola*, *Alex. Ciura*, *Nic. Ciura*, *Iustina Botoș*, *Emanuil Barabag*, *Aurelia Pop*, *Alexandru Vasile*, *Corneliu Muntean*, *Roxa Cirlea*, *N. Pop*, câte 1 coroană. Ulterior au mai contribuit: D-na Ana Ivascu 10 cârpe, și dl *Basilie Basiota* 20 coroane pentru debutante. Prin această li-se aduce în numele reuniunii tuturor contribuitorilor mulțumite calduroase. Abru 12/25 *Ianuarie* 1902. *Alexandru Ciura*, secretar.

Știri mărunte Guvernul din *Atena* a decis de a respinge proiectul de a se înființa ruleta la *Corfu*.

— Aleoicismul face din ce în ce tot mai multe victime la *Mosova*; într-o singură zi s'au constatat opt decese din cauză de aleoicism acut.

— Se zice că împăratul *Wilhelm* va face, împreună cu regele de *Württemberg*, o călătorie în *Marea-de-nord*, până la insula *Island*.

— Poliția din *Arad* a arestat pe un escroc din *Cracovia* *Israel Sandau Iudovich*, care cu scrisori de ale camerelor advocațiale, a făcut o mulțime de înșelătorii.

— Joi, s'au împlinit opt ani de când cadavru lui *Kossuth* a sosit în *Budapesta*. Ziua aceasta au sârbat-o la *Budapesta* cu multă ceremonie îndurată.

— Părechea nouă *Windischgrätz* a sosit în lunga călătorie de nuntă la *Cairo*. Vor rămâne acolo până la 2 Aprilie.

— În Septembrie se va ține la *Bois de Duc* (*Têrile-de-jos*) congresul internațional de agricultură.

— Ziarul oficios din *Petersburg* „*Handels und Industrie-zeitung*” desminte avoul despre o sporire a taxelor de pașapoarte.

ECONOMIE.

Pentru economii noastre.

— Unele economice. —

Vestim pe economii români din comunele de pe teritoriul comitatului nostru, unde până acum nu se folosește mașina de sămănat, că subsemnatul comitet central este aplicat a da în mod gratuit spre folosire mașina de sămănat spicoasă.

Cei-ce doresc să folosească această mașină să se adreseze subscrierului comitetului cu posibilă grăbire.

Mașina se ia în primire în Sibiul și are să fie transportată la fața locului și îndărăt pe cheltuiala proprietarului, care o cere și care are să garanteze pentru înapoierea mașinii în timpul hotărât de comitet și în stare bună. În cerere se se arete timpul, de când și până când voește să o folosească.

Dacă în comuna, unde se va duce mașina, nu se află om priceput la cărmuirea mașinii, comitetul își rezervă a angaja de aici un om priceput și pe cheltuiala celui ce o cere.

Cu o cale punem în vedere, că cu scop de a da și culturii fânășelor cuvenita băgare de seamă am procurat o grăpă de fânășe sistem *Sack*, pe care, deasemenea o dăm spre folosire în mod gratuit.

Ar fi de dorit, că fruntașii din comunele interesate să iese înțelegere în această afacere și cererile să se facă într-una pentru mai mulți proprietari.

Sibiul, în 22 Martie n. 1902.

Comitetul central al Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului.

Dem. Comșa, V. Tordășianu, preș. secretar.

Bibliografie.

„*Verbe înțelepte*”. Maxime și reflecțiuni din literatura universală, culese de *Aurel C. Popovici*, *București*. Editura institutului de arte grafice și editură „*Minerva*”. 1900.

Este o bogată colecție de maxime, adunate cu multă singură și pricepere de vrednicul nostru compatriot *Aurel C. Popovici*. Cartea are format 8-av mic, portativ și 316 pag. cuprinzând la 1300 de maxime și sentențe, tot atâtea perle prețioase ale cugetării celor mai renumiți scriitori și bărbați de valoare ai tuturor popoarelor. Prețul este 1 leu 50 bani.

„*Istoria literaturii române* în secol. al XVIII. (1688—1821)”, de *N. Iorga*, prof. la univers. din *București*. Vol. I. (550 pag.) Epoca lui *Dimitrie Cantemir*. — Epoca lui *Chesarie de Rimnic*. *București*, 1901. Prețul întregii lucrări (3 volume) 20 lei.

Vol. II. Epoca lui *Petru Maior*, are următorul cuprins:

Curentele și influențele. — Istoriografia cronicarilor în principate. — Școala de renovare a istoricilor din Ardeal. — Studiile asupra limbii: filologii din principate și din Ardeal. — Legăturile nouă culturale între Ardeal și principate. — Istoriile de tranziție în acestea. — Literatura religioasă. — Influența apuseană în literatura beletristică și știință. Noue genuri literare. — Triumful spiritului nou: *Asachi* și *Lăzar*.

Excursuri. Cronicile moldovene înainte de 1688. — O istorie românească a Crăiei *Ungurești*. — Cronicile muntene înainte de 1688. — Alcatuitorii de condici.

Prețul unui volum 5 lei.

Documente privitoare la trecutul Românilor din Șchei (1600—1783), publicate cu cheltuiala bisericeii sf. *Nicolae* din *Brașov* (*Schei*) de *Dr. Sterie Stinghe*. Vol. I. *Brașov*. 1901. În anul 1899 apăruse „*Istoria bisericeii Șcheilor Brașovului*” (manuscris dela *Radu Tâmp*), publicată de *Sterie Stinghe*. Amândouă volumele conțin un material, care trebuie să intereseze pe toți cei-ce doresc a face cunoștință îndeosebi cu amănuntele din istoria bisericeii gr.-or.

Căleșuza țăranului sau cartea absoventului școlăii primare de ambele sexe. Intocmită de *C. Dimitriu*, învăț. *Giurgiu*. Tip. *Nic. Pandelescu* 1901. Prețul 1 leu. Opul cuprinde o mulțime de sfaturi pentru țăranul român.

Novele, de *Ioan Pop Reteganul*, este titlul unui volum ce a apărut acum în *București*, în editura librăriei *Leon Alecu*. Conțin buciile: *Firuța Nufului*, *Cerșitorul*, *Tudorica*, *Minte de muiere și pace!* *Bietul Istode*, *Mitru Pascului*, *Petrea Iovului*, și se află de vânzare la autorul în *Retteg*, prețul 1 cor. — Tot acolo se află și scrierea lui *Novele și Schițe*, asemenea cu prețul de 1 coroană. Această scriere conține: *Biserica pocăinții*, *Blândocul*, *O inimă nobilă*, *Nenea Aleo*, *Popa Toma*, *Salvina* și *Susana cea nebună*. Ambele aceste scrieri le recomandăm cetitorilor nostri ca scrieri morale și lesne de priceput.

Prăsierea pomilor, prepararea și păstrarea poamelor, de *Nicolae Albani*, învățător dirig. domeniul în *Sămbăta-inferioară*, com. *Făgăraș*.

Îmbucurătoarea propagandă, ce se face de un gir de ani pentru lășirea pomăritului atât de rentabil la noi, e de a se mulțumi în prima linie acelei pleiade de învățători harnici — nu prea mulți până acum — care prin vorbă și faptă s'au făcut apostolii lui. În fruntea acestora trebuie pus dl *Nicolae Albani*, care în decurs de 16 ani, pe lângă multe conferințe pomologice ținute prin comunele comitatului *Făgăraș*, a distribuit parte din propria-i grădină școlară, parte mijlocind dela pepinierile statului la 20.000 pomi. În cârticea de față, înzestrată cu multe și frumoase ilustrațiuni, și-a depus rodul experiențelor sale făcute într'un gir lung de ani pe terenul pomăritului. Într'un limbaj popular deosebit într'un mod firesc tainele pomăritului, începând cu câștigarea semințelor, cultura pădureților altoiți și terminând cu cultura altoilor și arătarea mijloacelor, cari se ne ajute a valorisa cât mai bine poamele.

Cartea, și ea exterior foarte plăcută se poate procura cu prețul de 30 or. (60 bani + 6 bani porto) dela autor sau dela „*Tipografia*”, societate pe acții în *Sibiul*.

Probleme actuale în viața noastră națională. Cu un adaos „*Tinerimea*”. Articoli politici de *Săgeată*. Reproducerea din „*Tribuna*”. Aceasta este titlul unei foarte interesante broșuri, apărute de curând în editura „*Tipografia*”, societate pe acțiuni în *Sibiul*. 218 pag. 8%. Prețul 1 coroană. Interesul, cu care publicul român a primit la timpul său articoli „*Probleme actuale*”, ne-a îndemnat să-i reproducem în broșură, ca să fie adunați într'un mănunchiu, spre o mai ușoară reprivire. Acești articoli se sînd asupra o mulțime de chestiuni de mare importanță pentru cauza noastră națională. Sânt atinse în acești articoli o serie de planuri, a căror executare, respective punere în praxă, barem pe jumătate, ar aduce neprețuite rezultate pentru ajungerea cu un puternic pas înainte spre rezolvarea chestiunii noastre naționale. În împrejurările grele, în cari trăim noi astăzi, datori sîntem cu toții să luăm pe toate căile posibile la asigurarea existenței noastre naționale, la crearea a nouă forțe, nouă instituțiuni de întărire. Pentru cei dornici de muncă, cu iubire de neam, neatingi de boala indiferențismului atât de păgubitor, broșura „*Probleme actuale*” formează o neprețuită călăuză, o directivă în acțiunea de orice natură pe câmpul larg al intereselor naționale, politice, economice ori culturale deopotrivă.

„*Versuri*” de *Demetrius*. Un drăgălaș volum de poezii a apărut în editia asociațiunii „*Artia*” din *Bucău*, cu titlul simplu de mai „us”; autorul anonim *Demetrius* este un tiner originar din *Transilvania*. Volumul acesta este începutul publicării unui gir de lucrări ale scriitorilor nostri tineri. Prețul volumului de 160 pag. hârtie fină, 4° este numai 2 lei. Se află de vânzare la tipografia „*Crucea*” în *Bucău*, precum și la librăria noastră.

„*Răspuns la observările critice*”, ale dlui *Dr. P. Ionescu* la opul „*Metropolia Românilor ortodoxi din Ungaria și Transilvania*”, de *Dr. I. Pușcariu*, arhimandrit, vicar arhiepiscopesc. *Sibiul*. Tipogr. arhiepiscopescă, 1901.

O nouă carte de contabilitate. A eșit de sub tipar broșura „*Introducere în contabilitate și contabilitatea în partidă simplă*”, de *I. C. Panțu*, profesor la școala comercială superioară din *Brașov*. Cartea aceasta, scrisă într'un limbaj cât se poate mai ușor, este menită a lăși cunoștințele de contabilitate dina poporul nostru. Purcездând micesemple practice autorul stabilește regulile de lipsă și principiile contabilității, făcând un curs complet al acestei științe, astfel că ori-cine are interes se poate înșira cu ușurință în contabilitate. Recomandăm această carte cu deosebire învățătorilor, preoților, comercianților precum și tuturor, cari stau în legătură cu băncile noastre. Cartea se estinde pe 14 coale de tip. 8° mare I—VIII+213 pag. Prețul este 2 cor. + porto postal 20 bani. Se poate procura dela librăria arhiepiscopescă din *Sibiul*, dela tipografia *A. Mureșianu*, librăria *N. I. Ciureu* în *Brașov* și dela librăria seminarului gr. cat. din *Blaj*.

Mama sfântului Augustin, de *Emil Bougaud* episcop de *Lavail* (*Francia*), traducere de *Salba*. Cartea aceasta este tipărită în editura și cu cheltuiala dlui *Dr. Elie Dăianu*.

Salba — după cum spune dl *Dr. Dăianu* — este pseudonimul ce și l-au ales la anul 1892 elevii români ai seminarului catolic din *Budapesta*, cari au făcut traducerea. — Dl *Dr. Dăianu* a luat asupra-și editarea. Jumătate din venitul curat ce va rezulta, l'a menit pentru un scop național-bisericesc. — Prețul 2 coroane. De vânzare la autorul în *Blaj*.

Pentru învățători. Cunoscutul ABCD-ar: „*Mitul preșin al copților*” adică „*Cartea pentru învățarea scrierii și citirii de Silvestru Moldovan*” a apărut la tipografia arhiepiscopescă din *Sibiul*, în a doua ediție, revăzută și augmentată.

Acest abcd-ar compus după cel mai practic metod, este unul dintre cele mai bune manuale de acest fel, asupra căruia atragem atenția învățătorilor. Prețul broșat 44 bani legat 50 bani. Se poate procura dela librăria arhid. în *Sibiul*.

Stilistica practică sau regulile și exemple pentru tot felul de epistole, petițiuni, acte și documente de *I. F. Negrușiu*. Ed. III. *Sibiul*. Tip. *W. Krafft*. Prețul 80 bani.

Ceea-ce ridică îndeosebi valoarea manualului sînt împărțirea metodică, priceperea de dascăl încurajată în munca pe terenul acesta dovedită cu acest privilegiu și exemple luate tot din scrierile noastre de seamă. Cartea are aprobarea ministerială și e introdusă la toate gimnaziile noastre, o nouă dovadă, că apasiția ei a satisfăcut dela început o necesitate adâncă simțită.

„*Cultura căneptii și a inului*”, de *V. S. Moga*. *București*, 1901.

A apărut în editura Bibliotecii populare a adm. domeniului Coroanei (*România*) cârticea a XXII-a: „*Îngrășarea câmpurilor*”, sfaturi practice pentru sateanul plugar, date de *Dr. N. O. Popovici-Lupa*, prof. la școala centr. de agricultură dela *Herăstrău*. Cu o gravură a castelului *Peleş* și mai multe ilustrații.

Tablouri românești.

La administrația „*Tribunei*” se află de vânzare următoarele tablouri, cari fac podoaba ori-cărei case românești:

Portretul Metropolitului Andrei baron de Șaguna . . cor. —40
Portretul Metropolitului Sterea Șulășiu —40
Portretul profesorului Gregoriu Silași —30
Prefectul *Avram Iancu* în fruntea oștirii —40
Portretul *Il. Sale* dlui *Dr. D. Radu*, episcopul *Lugoșului* . . —30
Catedrala din *Blaj* —60

Sosiți în Sibiul.

La 22 Martie n. 1902.

Hotel „*Împăratul Romanilor*”: *G. Pop*, propr. *Băsești*; *Bak*, lt. *Homorod*; d-na *Schmappell*, *Avrig*; *Dr. Patijia*, adv. *Alba-Iulia*; *Dr. Mihail*, adv. *Dej*; *Dr. Prostean*, adv. *Lugoș*; *Veret*, ing. *Mureș-Oșorheiu*; *Keller*, ing. *Budapesta*. *Wiesenthal*, com. *Lipsea*.

Hotel „*Meltzer*”: *Scurtu*, *Dejenariu*, funcț. *Făgăraș*; *Herta*, compt. *Seliște*; *Fischer*, *Budapesta*; *Borzea*, not. *Viștea-inf.* *Miolescu*, *Văslui*.

Hotel „*Mihail*”: *Kenl*, maior *Daia-său*, *Popeșu*, not. *Rimnic*; *Moisa*, preot *Turnu-roșu*.

Pentru redacție și editură responsabil *George Mohan*.

Proprietar: Pentru „*Tipografia*”, societate pe acțiuni: *Iosif Marschall*.

Doctorul [43] 15

Romulus L. Crăciun

Morburi interne.

KARLSBAD,

„*Strauss*”.

„*Metasă Henneberg*”

— veritabilă numai la subscrisa firmă — pentru bluze și rochii negre, albe și colorate, dela 60 or. până la fl. 14.65 per metru. Se trimite ori-cui franco și plătit de vamă. Porto pentru epistole la *Șvițera* e duplu.

13-10

G. Henneberg,

fabrică de metasă (Hf. curăț. ces. și reg.) în *ZÜRICH*.

Salon vînzare de ras, frizaj și parfumerie
al lui 20 38-52

Franz M. Nikesch,
Bretterpromenade. SIBIU. (Podul-minciunilor).
În local separat cu intrare separată.
Depositar de parfumeriile cele mai fine și
specialități, săpunuri de toaletă, crème
pentru mână și față, pudră, eau de Co-
logne, apă de gură, perle de dinți, rociuri
de păr, piepteni cu cele mai ieftine prețuri.
Schimbarea gratuită a marfei ce n'ar conveni.
Esendare discretă pe postă.

Pudra „Serail“
a lui
W. Reichert, Berlin,
nesticăcioasă, invisibilă, e folosită
de cele mai mari artiste și e răs-
pândită în cele mai înalte societăți.
Prețul unui carton 1 cor. 20 bani.
Depositar:
PARFUMERIA MELTZER,
strada Cîrnădiei (edificiul comădei de corp)
GUSTAV MELTZER,
fabrică de săpun și lumini, strada Gușteriei
în Sibiu, [147] 12-16
precum și în farmaciile dlor Gottlieb Henrich,
C. Müller și J. C. Molnár.

PESMEȚII TROPON sînt cei
stosi și mai nutritori.
TROPON-CAKES (B. scouts)
pesmeți de ceaia foarte gustoși și în urma conținutului
lor bogat de albuminat foarte nutritori.
PIȘCOTE-TROPON foarte fine,
cu mult mai
nutritoare ca celelalte pișcote. Cele mai bune prăjituri
pentru cafea, lapte, vin, atât pentru sănătoși cât și
pentru bolnavi. 167 8-10
PIȘCOTE TROPON-KARLSBAD, prăjituri fără
prin urmare lesne de mistuit, foarte recomandabile pentru
oamenii cu stomacul slab.
**PIȘCOTE-TROPON-DIA-
BETIK**, în urma conținutului său neînsănat de
făină (hidrat-carbonic) și cu deosebire
pentru conținutul său bogat de albuminat cel mai bun
nutriment pentru bolnavi cari sufer de boala zahărului.
Se capătă în toate farmaciile.
Informațiuni dă: Fabrica aust.-ung. de Tropen
și făină: Dr. László Frigyes, Dr. Röder & Co.,
Budapesta, VI., Gyár-u. 7. Klosterneuburg-Wien.

Cumpărătorii de motori se convingă
a cumpăra, care este cel mai bun fabricat

**Fabrica de motori
din Dresda,
societate pe acțiuni**
(odinioară Hille)
produce cel mai bun și recunoscut
motori de gaz și de benzină,
precum și locomobile de benzină
pentru mori, pentru săli de tăiat nutreț și toate celelalte lucrări. Acestea sînt cele mai perfecte, mai
simple, mai durabile și mai sigure mașini și cu cele mai mici spese de mînat. Scrisori de recunoștință
cu cele mai bune referențe stau la dispoziție.
Reprezentanța generală și depozitul de modele se află la
Ignaz Gellert & Comp.,
Budapesta, VI., bulevardul Teresia nr. 41.
(în apropierea gării de Vest).
La toate expozitiile și esamenale de con-
curență am obținut premiile cele
dintîi.

Din editura „Tipografiei“, soc. pe acții în Sibiu.

Arghir și Elena, o istorie frumoasă în versuri	cor. —30
Art. de lege XXI. și XXIII. ex. 1886. Despre instrucțiuni și despre procedura disciplinară	—50
Art. de lege XXII. ex. 1886. Despre comune	—80
Alușiu Gavrilă, Societăți de cumpătare, îndreptar pentru înființarea lor după modelul „Societății de cumpătare“	1.—
Brote Eugen, Ținerea vitelor	—24
Trifoiul	—30
Costan T., Aur, novelă	—40
Duică G. P., Savitri, povestire indică din Mahabarata	—32
Ebers Georg, Homo sum, roman tradus de Mugur	1.00
Îndreptar practic în economia rurală de mai mulți preoți	1.60
Leonat și Dorofata, vorbire de glume în versuri	—20
Nordau Max, Naționalitatea, studiu	—40
Reprivire din Paradoxe sociologice	—40
Ordonanțele ministeriale pentru introducerea legii comunale (Art. XXII. din 1886)	—10
Russu-Sirianu I., Moara din vale, 8 novele	1.40
Simion T., Păcate Domnești, novelă orig.	—60
Simu R., Monografia comunei Orlat	—50

Color-ee cumpără un număr mai mare de esemplare, cu deosebire librărilor
și peis toți vînzătorilor, se dă rabatul cuvenit.
Se află de vînzare în librăria W. Krafft în Sibiu.

Indispen-
sabil
pentru
dame

Frumuseța femeiască

poate fi câștigată, potențată și menținută
prin esecelentul și cel mai sigur preparat

Crema-Margareta,
care chimicește e curată, nu conține nici
mercuriu, nici plumb, e absolut nestică-
cioasă și neunsuroasă.
Această universal renumită pomadă de
obraz delată după câteva zile pistruiele,
pete de ficat, jăbrutele, carii de piele (mit-
esseri) și celelalte necurătenii de piele. Ne-
tezește șărcelele, crețele, urmele vîrsatului
și dă obrazului o culoare albă, lucie și
delicată.
Mijloc esecelent contra înrîurînelor
soarelui și vîntului.
Prețul: un borcan mic 1 cor., unul mare
2 cor., Pudră-Margareta 1 cor. 20 bani,
Săpun-Margareta 70 bani, Păstă de dinți
Margareta 1 cor., Apă de obraz Mar-
gareta 1 cor.
Numeroase scrisori de recunoștință
și mulțumită.
Cu rambursă ori pe lângă trimiterea în-vite
a prețului esecedează inventatorul:
K. FÖLDE,
farmacist în Arad.
Se capătă în toate farmaciile, drogueriile și
parfumeriile.
Depositar în Sibiu
la Parfumeria Meltzer, Carl Arz, apotecarii
K. Herzberg și G. Breinstöfer, Fr. Karl Jickeli,
I. C. Molnár, Karl Müller,
Karl Henrich, Erwin
Rummler, August Teutsch
108 1-5
Cel mai bun
cosmetic
pentru
frumusețe

Crema de flori de portocale
a lui Jenes.

Alife pentru față
și mîni, nevătăma-
toare și cu efect si-
gur contra: nulele-
lor, spuzăturii pe
piele, alunelelor,
pecinginei și altor
necurătenii pe piele.
Apără pielea de cre-
pături, și face să
dispară roșeața de
pe față și mîni în
scurt timp netezește
și moale pielea. Nu
conține materii un-
suroase și prin ur-
mare nu dă nici un lustru pielii.
Prețul unui borcanel 1 coroană.
Prețul unei cutii cu pudră de flori de por-
tocale accesorie cremei 1 coroană.
Se capătă la: [82] 49-50
Jenes Vilmos,
farmacia „Szt. János“,
Budapesta, II., Széna-tér.
Depositar principal:
Dr. Egger's Apotheke zum Reichspalatin
Budapest, VII., Váci-körút 17.

Asigurarea pe viață

este astăzi pentru viitorul fiecărei fa-
milii un factor atât de important, încât
o poliță de asigurare pe viață se nu
lipsească în nici o familie. Mai favo-
rabilă este aceea asigurare, care pe
lângă ajutorul imediat în cazul morții,
mai oferă asiguraților rămași în viață
încă și 3½-4½% interese după
banii solviți. În țeara noastră există
o unică bancă mutuală de asigurare,
care — stînd la înălțimea chemării
sale — corespunde acestor cerințe, și
aceea este banca

„The Mutual“

Aceasta bancă e cea mai mare
și cea mai avută bancă de asigurare
din lume, dispunînd cu finea anului
1901 de o avere totală de

Franci 1,828,180.000.

Ea își are direcțiunea sa generală
în New-York (America) și posedă în
patria noastră concesiunea și garanția
pretinsă de legile țării. Neavînd acți-
onari venitul ei întreg îl distribuie între
cel asigurați. Asigurații se efectuesc
în toate combinațiile.

Directiunea pentru părțile ardelen
în Cluj.
Director: Lud de Szepesey.

Representanța cu corespondență în
limba română în
Sibiu strada Wissen nr 10.
Representant: Eugen C. Pipos.

Oculări de struguri
în calitate de usnă. 42 sorte pentru
desert și vinuri de soiu curat liferez pe
lângă garanția completă
GARD VIU,
sade și semințe de Glediola
pentru proprietari și comune pe lângă
o plată în rate trianuale.
Un gard provîzător cu spini uriași, care
se desvolată foarte curînd. Un astfel de
gard se formează în 1-2 ani, dînd o
îngrăditură trainică, care e foarte ieftină
și împedecă nu numai intrarea oamenilor,
ci și a celor mai mici animale. La fiecare
comandă se adaugă un prospect cu in-
strucție pentru folosire. 1000 de sade
sînt de ajuns pentru 200 m. Prețul 6 fl.
Sade de nuci asigură un venit fru-
mos, din care cauză
și sînt răspîndite în timpul din urmă în
numeroase gospodării. Catalogul princî-
pal pe hîrtie fină satinată se trimite la
dorința fiecărui. Afară de catalog capătă
ori-cine o carte gratuit și franco, al cărei
cuprîns poate fi de mare folos pentru
familie, fie la țeară, fie la oraș. Procu-
rarea acestui catalog e de interes chiar
și pentru aceia, cari „și-au procurat deja
cele de lipsă sau nu mai vreau să-și
procure anul acesta. Adresa:
„Ermelléki első szőlőoltványtelep“
Nagy Gábor,
Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.
841 14-20

Salvatorul vieții.

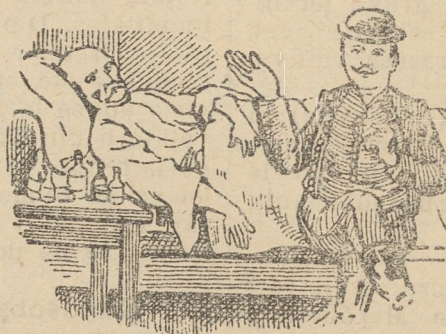
— O istorie adevărată din viață, de Făbian András, Turkeve. —
(Reproducerea oprită.)

De când e lumea lume, nimeni n'a avut așa mare folos de știința de carte ca tatăl
meu, care a fost foarte greu bolnav, și dacă s'a însănoșat, are s'o mulțumească faptului,
că a știut ceti.

Opt ani a zăcut de boală de st mac, colici și chiar și anemie. Vara suferia în fiecare
an de palpității și dureri de inimă. Acestea erau boalele interne; dar' suferia și de gîdînă,
reumatism, dureri de șale îngrozitoare, și nimic nu-i ajuta! Își cheltuise toată averea cu
leacurile și toată ziua sta în perne lângă sobă, cetind din cartea de rugăciuni și din calendar.
Deodată cetind, bătrînul esclamă:

— „Asta-i!... Ce?
întrebăm noi.

— „Asta-i! Repeta el,
arătându-ne o poveste in-
titulată: „O taină a unui
om bătrîn“, în care spune
Stefan Szabó, jun., cum
n'a putut să-i ajute nimic
pe lume, decât vestitul
Fluid Elsa din farmacia
Eugen V. Feller din Stu-
bica, strada Bisericei (com.

În șese săptămîni vedea
ca un tînăr. Ioan Nagy
și alți douăzeci aveau jun-
ghiri, vătămături, du-
reri de cap și de șale,
tușiau foarte rău și avu-
seseră și influență. Și pe
toți aceștia Fluidul-Elsa
i-a făcut pe deplin sănă-
toși. Femeia lui Carol Erös
avea amețeli, dureri de
piept și friguri. Eco-

noama preotului avea orbanș în față, rane
de picioare și dureri de gât. Șese copii ai
lui Kolompár András au avut deodată gâlbi-
nă și au suferit de limbrici și lipsă de
scurt. Fluidul Elsa al lui Feller pe toți i-a vin-
decat și a ajutat pentru toate boalele câte există.

Fluidul Elsa a devenit din ce în ce
mai renumit; oameni săraci au adunat bani
împreună și au cumpărat 4 duzine cu 16 cor.
ca să le vină mai ieftin. Chiar și pentru vite
și porci au ajutat. Tatăl meu s'a gîndit mult,
cum să-i poată mulțumi dlui Eugen V. Feller,
care i-a salvat viața. Când, într'o zi ne în-
torceam dela biserica, m'a zis: Am să mul-
țumesc științei de-a ceti, că am găsit acest
minunat leac în calendar. Scrie deci, iubite
fiule, farmacistului Feller, căt de bolnav am fost,
și că numai Fluidul Elsa m'a salvat. Și se nu
crute cheltuiala de a o publica aceasta prin
ziare și calendare, ca să știe toată lumea, căt
de minunat și trebuincios este Fluidul-Elsa.

Voi, iubți cetitori, dacă vreți să co-
mandați Fluidul-Elsa, adresați-vă cum ur-
mează: 86 1-2

Eugen V. Feller,

farmacist în Stubica, Kirchengasse (comitatul Agram).

Să deee Dumnezeu, ca acest minunat leac să nu se isprăvească nici cînd și să ajute
fiecăruia ca și bătrînului meu tată.

Veritabilul „Elsa-Fluid“, atât de descrierea modului de folosire, căt
și pe etichetă trebuie să poarte marca aci alăturată, cu numele „Elsa“
și subscrierea „Feller“. Analisată de comisia sanitară și garantată. La
expositiile din Paris, Roma, Londra, Nizza și Berlin, „Elsa-Fluid“ a
fost decorat cu medalia de aur.

Comandați „Elsa-Fluid“ cu rambursă postală sau prin alăturarea
costului.
Nu numai bolnavii, ci chiar și cei sănătoși să folosească „Elsa-
Fluid“ de Feller, pentru întărirea nervilor, pentru înfrumșetarea și
frăgezimea tenului, contra mătrefei și a căderii părului și ca parfum
pentru odaie.

Costă cu ambalagiu și porto, precum și descrierea modului de folosire:
Dacă comandați 12 sticlute din „Elsa-Fluid“, plătiți 5 coroane; 24 sticle costă 8 cor. 60 bani.
3 duzine (36 sticlute) costă 12,40 cor., 14 duzine (48 sticlute) costă 16 coroane, franco cu
descrierea modului de folosire cu cutie, și celor-ce îl comandă, doresc să le folosească ca și mie.

În decurs de 18 ani
am suferit de dife-
rite rîni foarte su-
părătoare, nimeni și
nimic nu m'a putut
ajuta decât
„Fluidul Elsa“,
care m'a vindecat
de tot:
A. Hönigschnabel,
Körösbánya

Cine dorește să primească „Elsa Fluid de Feller“
veritabil, se comande la:

Eugen V. Feller,

farmacist, furnisorul curții ducelui Filip de Bourbon,
Stubica, strada Bisericei,
(comit. Zagreb).

Depositar principal în Budapesta:

La farmacia Iosif Török, Közigasse nr. 12, Eggers
„Reichs-Palatin“, farmacia Váci körút 17 și la farmacia
Béla Zoltán, Grosse Kronengasse nr. 28.

Marca înregistrată

prin lege.

Legea veterinară

atât de mult folositoare tuturor economilor și tuturor primăriile
comunale — a eșit de sub tipar în a doua ediție îndreptată și imbo-
gățită. „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului“ a
îngrijit ca atât limba căt și forma cărții acesteia să fie căt se poate
de potrivită, pentru-ca poporul să poată pe deplin înțelege sfaturile
și îndrumările ce i-se dau cu privire la: pasapoarte, tîrguri de vite,
boale lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

împărtășește economilor sei cele mai de lipsă cunoștințe

despre

LEGEA VETERINARĂ (Leuirea vitelor)

BOALELE LIPICIOASE (CONTAGIOASE)

stănd cu dinșii la sfat în serile lungi de iarnă.

De

Tormay Béla.

Ediția II. revizuită — 152 pagini marl.

Cartea costă 80 bani (cu porto postal 90 bani) și se poate
cumpăra dela

Reuniunea română de agricultură
din comitatul Sibiului.